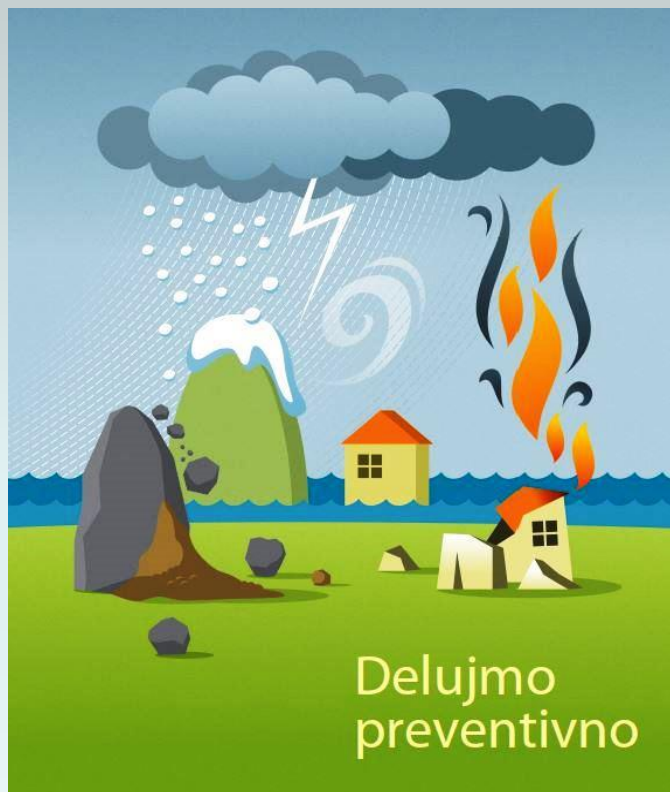

POŽARNA PREVENTIVA

TEČAJ ZA GASILCA PRIPRAVNIKA

Marec 2019

Aleš Podlesnik VGČ I st.

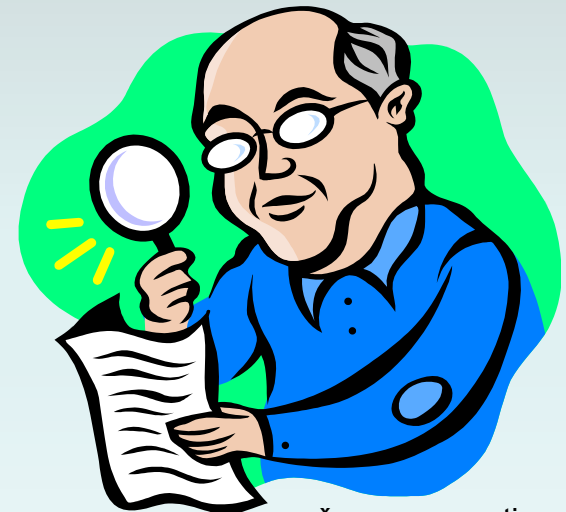
TEMELJNA ZAKONODAJA

- **Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami**
(obravnavava vse oblike naravnih in drugih nesreč ter preventivne ukrepe)
- **Zakon o varstvu pred požarom**
(obravnavava požar kot zelo pogosto nesrečo ter preventivne ukrepe)
- **Zakon o gasilstvu**
(obravnavava organizacijo, ki skrbi tako za operativne kot tudi preventivne ukrepe)
- **Zakon o graditvi objektov**
(med drugim obravnavava varstvo pred požarom kot eno bistvenih zahtev za varnost bivanja v stavbah; uvaja tudi tehnično smernico Požarna varnost v stavbah)

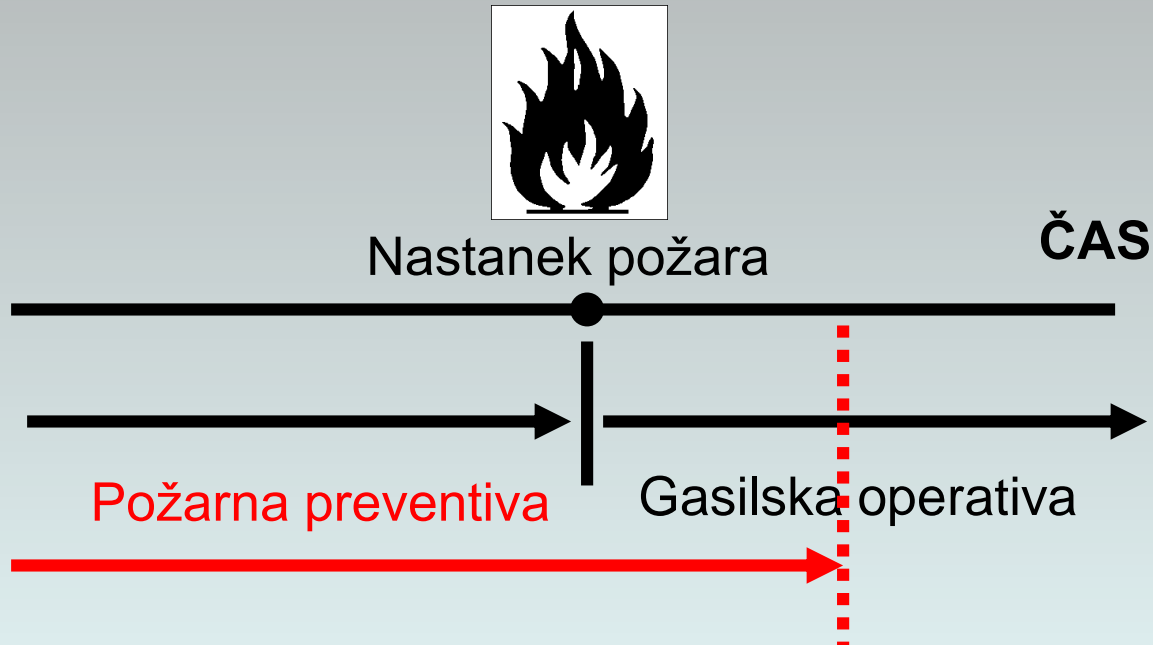
Zakon o varstvu pred požarom

- Vzpostavlja **osnovna načela** požarne preventive, upravno in strokovno **organiziranost**, **nadzor** nad izvajanjem predpisov.
- Nadzor na področju VPP izvaja **Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami**.
- Vpeljuje **podzakonske predpise**, ki bolj detaljno urejajo posamezna področja:
 - ocenjevanje tveganja (prepoznavanje nevarnosti)
 - organizacijske ukrepe (požarni red)
 - usposabljanje na različnih ravneh
 - osnovne ukrepe pri projektiranju stavb
 - določila o gasilnikih in hidrantih
 - določila o aktivni požarni zaščiti
 - preventivni ukrepi v naravnem okolju

požarna preventiva

Področje požarne preventivne

- Preprečevanje nastanka požara oz. eksplozije.
- Omejevanje posledic ob požaru ali eksplozij z različnimi vrstami ukrepov.

Cilji požarne preventive

Varovanje:

LJUDJI

ŽIVALI

PREMOŽENJA

OKOLJA

Možni načini doseganja ciljev

Preprečevanje nastanka požara	<ul style="list-style-type: none"> -Uporaba ustreznih gradbenih materialov -Zmanjševanje požarne obremenitve v prostorih -Prepoved kajenja na požarno ogroženih mestih -Nadzor nad izvajanjem vročih del -Usposabljanje zaposlenih oz. uporabnikov zgradbe 	Gradbeni ukrep Organizacijski ukrep Organizacijski ukrep Organizacijski ukrep Organizacijski ukrep
Preprečevanje širjenja požara	<ul style="list-style-type: none"> -Uporaba požarno odpornih gradbenih elementov -Izdelava požarnih sektorjev -Vgradnja avtomatskih naprav za gašenje -Ustrezen način vgradnje elementov pasivne požarne zaščite 	Gradbeni ukrep Gradbeni ukrep Tehnični ukrep Organizacijski ukrep
Zagotavljanje prenosa požarnega alarma	<ul style="list-style-type: none"> -Vgradnja sistemov avtomatskega javljanja požara -Povezava sistemov z gasilskimi enotami (Infranet) -Usposabljanje zaposlenih oz. uporabnikov zgradbe 	Tehnični ukrep Tehnični ukrep Organizacijski ukrep
Zagotavljanje evakuacijskih poti	<ul style="list-style-type: none"> -Zagotavljanje 1. in 2. evakuacijske poti -Vgradnja naprav za avtomatski odvod dima in toplote -Izdelava in namestitvev načrtov evakuacije 	Gradbeni ukrep Tehnični ukrep Organizacijski ukrep
Zagotavljanje površin za gasilce ter mest za vstop gasilcev v objekt	<ul style="list-style-type: none"> -Zagotavljanje ustreznih dovozov za gasilska vozila -Zagotavljanje površin za gasilce v okolici zgradbe -Izdelava in predaja požarnega načrta zgradbe lokalno pristojni gasilski enoti 	Organizacijski ukrep Gradbeni ukrep Organizacijski ukrep
Zagotavljanje gasilnih sredstev	<ul style="list-style-type: none"> -Zagotavljanje ustrezne vodooskrbe zgradbe -Priprava ustreznih količin drugih gasilnih sredstev 	Gradbeni ukrep Tehnični ukrep

Število mrtvih

- V Sloveniji letno umre v požarih okrog 20 ljudi.
- Enkratni dogodek (npr. večji požar v domu za ostarele) lahko zelo spremeni omenjene podatke.
- **Večina umrlih v požarih ne umre direktno zaradi požara, ampak zaradi učinkov dima in pomanjkanja kisika!**

Požarne škode

- Izguba podobe lastnika.
- Izguba tržnega deleža.
- Bankrot.

TUJE IZKUŠNJE:

„9 od 10 lastnikov po katastrofalnem požaru propade na trgu!“

**POŽARNA PREVENTIVA JE ŠE KAKO
POMEMBNA!**

POŽARNI RED

- Požarni red je **interni akt posamezne organizacije**, ki predpisuje konkretne ukrepe varstva pred požarom.

Požarni red mora vsebovati:

- **organizacijo varstva pred požarom** (npr. odgovorne osebe);
- **ukrepe varstva pred požarom**, ki jih zahtevajo razmere ter ukrepe za varno evakuacijo in hitro intervencijo; predvideno mora biti tudi število uporabnikov prostorov;
- **navodila za ravnanje v primeru požara** (npr. telefonske številke);
- **vrste in način usposabljanja**.

Izvlački in navodila

IZVLEČEK IZ POŽARNEGA REDA

1. ORGANIZACIJA VARSTVA PRED POŽAROM

- Lastnik podjetja MIHA NOVAK skrbi in je odgovoren za varstvo pred požarom ter ustvarja pogoje za preprečevanje nastanka požara v prodajnih prostorih AK d.o.o. Logatec.
- Vsi, ki se nahajajo v prodajnih prostorih, so dolžni upoštevati in izvajati določila tega požarnega reda, navodil in ostalih zahtev s področja varstva pred požarom.

2. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM

- V prostorih je potrebno trajno skrbeti za red in čistočo.
- V prodajnih prostorih je kajenje dovoljeno. Cigaretne ogorkе je potrebno odlagati v pepelnike.
- Uporaba odprtega ognja je prepovedana. V prostorih se sme izvesti požarno nevarno opravilo samo, če je predhodno poskrbljeno za vse potrebne požarnovarnostne ukrepe in za požarno stražo.
- Gorljive neuporabne snovi in materiale (papir, karton, ostala odvečna embalaža) je potrebno sprotno odstranjevati iz prodajnih prostorov.
- Manjšo količino nevarnih snovi (čistila, lahko vnetljive tekočine) se sme hraniti le v originalni embalaži na za to določenem mestu, vsakršno razlivanje pa je potrebno takoj počistiti ter s tem preprečiti možnost vžiga.
- Izhodi iz prodajnih prostorov ter dostopi do gasilnikov in glavne električne omare morajo biti vedno prosti.
- Gasilniki morajo biti vedno na predvidenem mestu in redno pregledan za brezhibno delovanje pri pooblašteni organizaciji. Ne sme se jih uporabljati v druge namene.
- V prostorih se lahko uporablja delovna oprema, če izpolnjuje predpisane pogoje in ima zahtevane listine.
- Zaposlena oseba sme zapustiti delovno mesto šele takrat, ko se prepriča, da ne obstaja možnost za nastanek požara.
- V kolikor se opazi opuščanje in nepravilnosti pri izvajanju zahtev s področja varstva pred požarom, se mora o tem takoj obvestiti odgovorno osebo za varstvo pred požarom.

3. NAVODILO ZA RAVNANJE V PRIMERU POŽARA

- Takoj ko opazite, da grozi neposredna nevarnost požara, poskusite z vsemi razpoložljivimi sredstvi odstraniti nevarnost ali pogasiti požar, če to lahko storite brez nevarnosti zase in za druge.
- Opozorite okolico z glasnim vzklikom za nevarnost.
- Če sami ne morete pogasiti požara, zapustite ogrožen prostor, izklopite električno napetost na glavni elektro omari, takoj se evakuirajte na prosto in pokličite Center za obveščanje (gasilci, reševalci) ter policijo na telefonski številki:
 - **CENTER ZA OBVEŠČANJE (GASILCI IN REŠEVALCI) 112**
 - **POLICIJA 113**
- Posredujte naslednje podatke:
 - Kdo kliče?
 - Kje gori?
 - Kaj gori?
 - Obseg požara?
 - Ali so ogrožena človeška življenja?
- Osebe, ki se nahajajo v prodajnih prostorih ter ne sodelujejo pri gašenju in reševanju, se takoj (brez panike) evakuirajo na prosto.
- Zagotoviti je potrebno proste površine za lahek in hiter dostop intervencijskih vozil.

PREPovedANA
UPORABA
ODPRTEGA OGNJA

VSTOP - DOSTOP
NEPOOBlašČENIM
PREPovedAN

NEVARNOST
POŽARA

GASILNIK

PRVA POMOČ

POZOR! EVAKUIRajte
NA PROSTO!

AK d.o.o.
Logatec

NAVODILA ZA RAVNANJE V PRIMERU POŽARA (za delavce)

PREVENTIVNI UKREPI IN POSTOPKI ZA PREPREČEVANJE POŽARA

- Vsi, ki se nahajate na območju oddelka, ste dolžni upoštevati in izvajati določila požarnega reda, ostalih predpisov, navodil in zahtev s področja varstva pred požarom.

POSTOPKI IN NALOGE V PRIMERU POŽARA

- V primeru da grozi neposredna nevarnost požara ali eksplozije, poskušajte z vsemi razpoložljivimi sredstvi odstraniti nevarnost ali pogasiti požar, če to lahko storite brez nevarnosti zase in za druge.
- Obvestite predpostavljeno osebo in sodelujte pri evakuaciji poškodovanih oseb.
- Osebe, ki se nahajajo na ogroženem območju ter ne sodelujete pri gašenju in reševanju, se takoj organizirano evakuirajo iz prostorov.
- Pred gašenjem z vodo izklopite električno napetost. **POZORI!** Ne izklaplajte omrežja pod obremenitvijo.
- Izklopite odsesovalni sistem.
- Odstranjujte vnetljive materiale, v kolikor je to mogoče.
- Kadar prisotnim, ki gasijo ali rešujejo, grozi neposredna nevarnost za zdravje ali življenje, morajo takoj zapustiti ogrožene prostore.
- Če sami ne morete pogasiti požara, takoj aktivirajte gasilno napravo v ustrezni coni, vključite zvočni alarm in obvestite vratarsko službo.
- V primeru nedosegljivosti vratarja obvestite Center za obveščanje, gasilce in reševalce ter policijo na lokalni ravni na telefonske številke:

- **VRATARSKA SLUŽBA 596, 597 (interna)**
- **CENTER ZA OBVEŠČANJE, GASILCI IN REŠEVALCI 112**
- **POLICIJA 113**

- Posredujte naslednje podatke:
 - Kdo kliče?, Kje gori?, Kaj gori?, Obseg požara?
 - Ali so ogrožena človeška življenja?
 - Medtem ko čakate gasilsko enoto, z vsemi sredstvi preprečujte preskok požara na sosednje prostore objekta.
 - Zagotovite lahek dostop gasilskim enotam do ogroženega območja.
 - V primeru samoaktiviranja stabilne gasilne naprave takoj zapustite prostor in zaprite vrata.

POSTOPKI IN NALOGE PO POŽARU

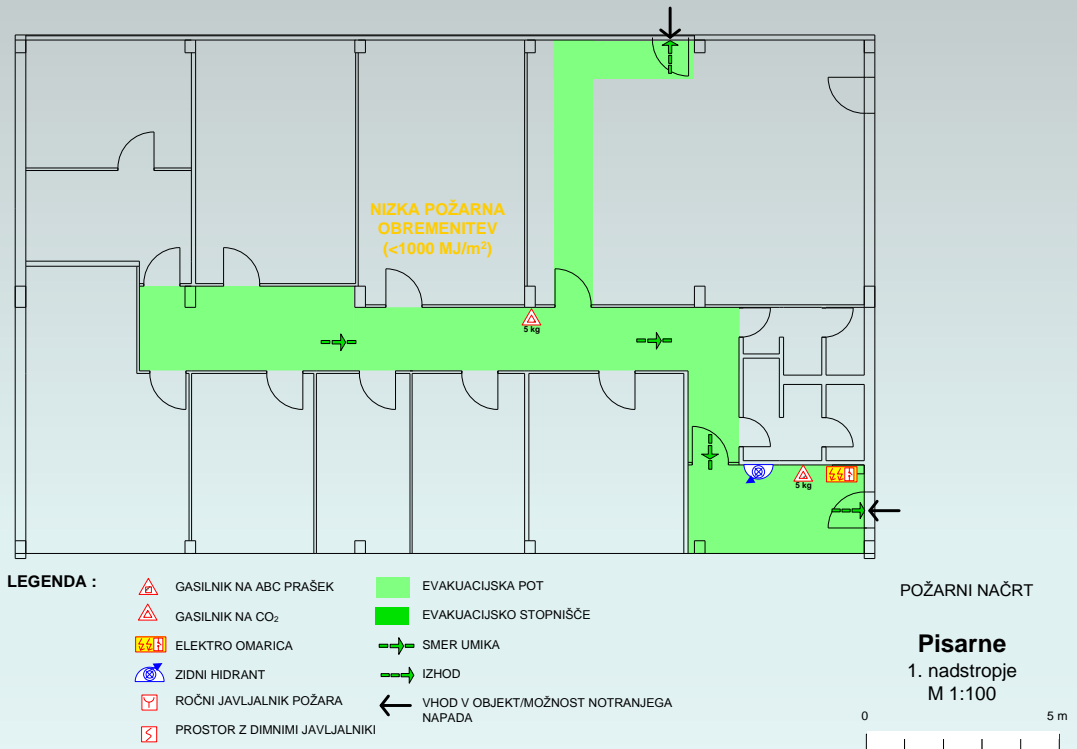
- Upoštevajte navodila vodje intervencije in predpostavljene osebe.
- Vrnite v prostore, kjer je bil požar oziroma na mesto požara, je možna šele po izrečenem dovoljenju vodje intervencije ali predpostavljene osebe.

KLILOGATEC, d.d.
Štežba VPP - R.06

Požarni načrt

- Požarni načrt – **grafični prikaz** ureditve in delov zgradbe z označenimi nevarnostmi ter napravami in sredstvi za preventivno in aktivno požarno zaščito.
- Namenjen je gasilcem in reševalcem.
- Požarni načrt mora prikazati objekt v prostoru (**makrolokacija**) in požarnovarnostno ureditev v njem (**mikrolokacija**).

EVAKUACIJA

- **Evakuacija je organiziran umik ljudi, živali in premoženja iz objekta ali območja, ki je ogroženo zaradi požara ali druge nevarnosti.**
- Izvaja se po v naprej izdelanih načrtih.

Evakuacijske poti v zgradbi morajo zagotoviti:

- **uporabnikom varen umik** in možnost, da dosežejo varno mesto v zgradbi ali izven zgradbe, ne da bi jim učinki požara ali druge nevarnosti preprečevali umik,
- **gasilcem in reševalnim ekipam**, da začnejo z iskanjem in reševanjem uporabnikov stavbe med požarom ali drugih nevarnosti.

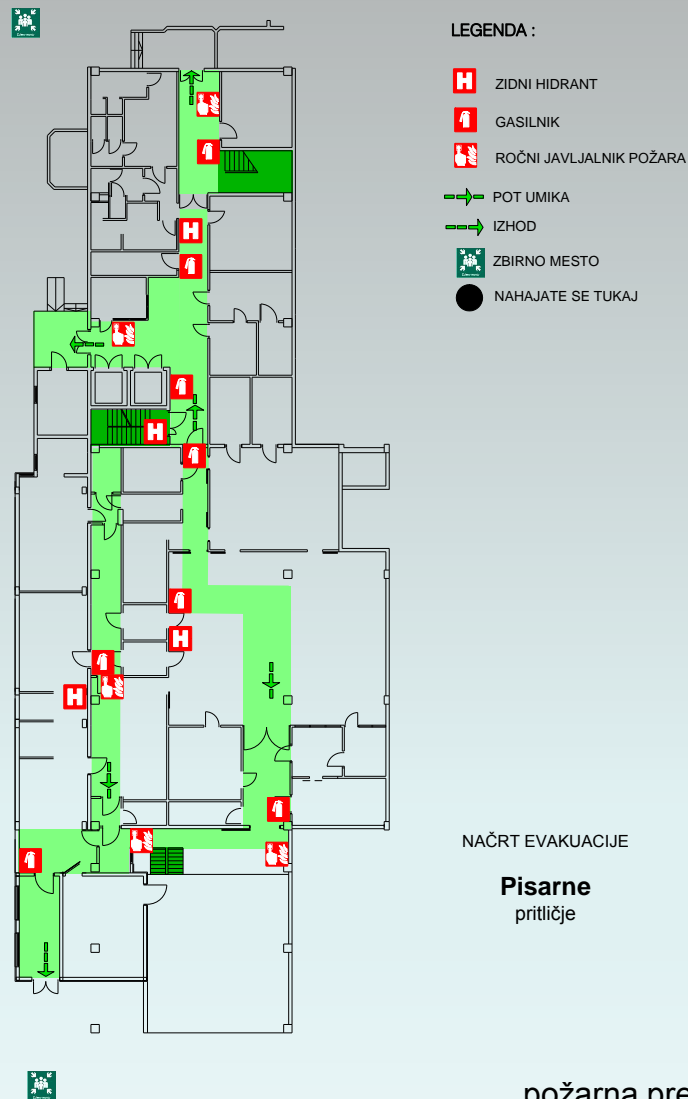
Evakuacijske poti

- zadostno število;
- na ustreznih lokacijah v zgradbi;
- ustrezne širine glede na število uporabnikov;
- ustrezne dolžine glede na hitrost gibanja uporabnikov;
- požarno odporne, kjer je potrebno;
- ustrezno označene in osvetljene (varnostna razsvetljava),
- **brez ovir in proste v smeri umika,**
- lahko dostopne, enostavne in varne za uporabo med požarom ali pretečo drugo nevarnostjo.

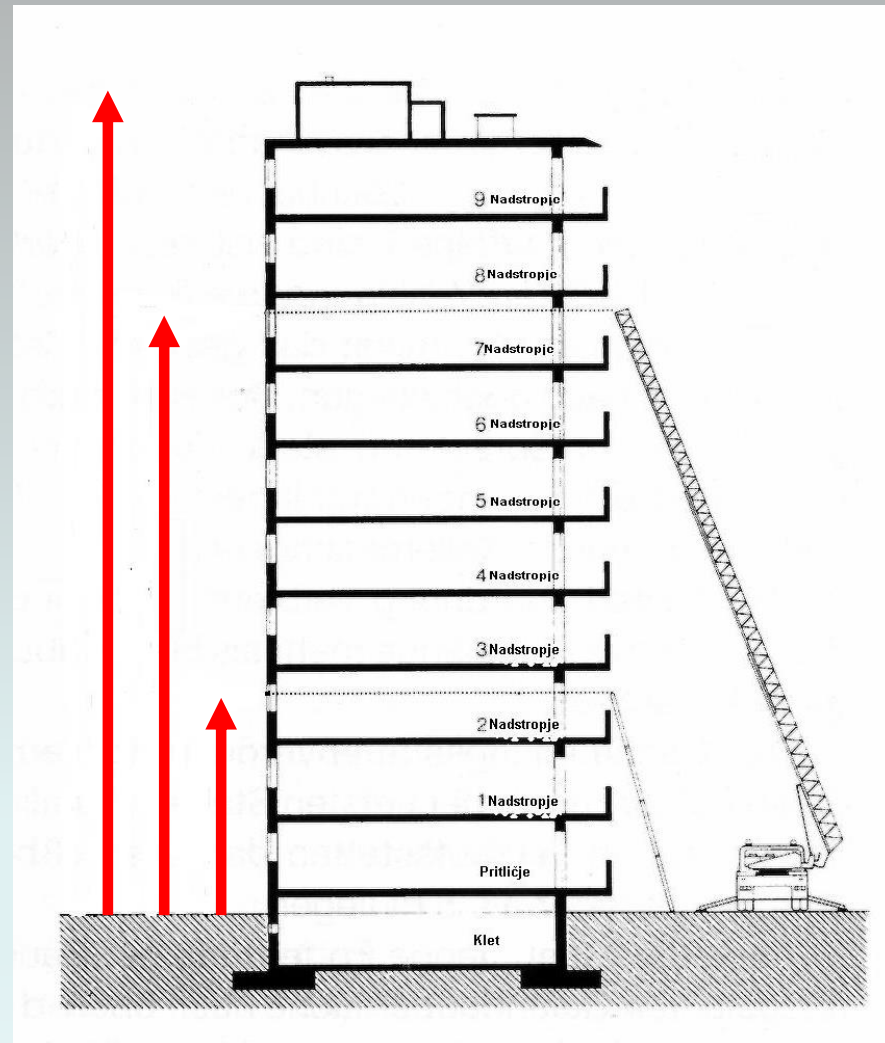
Načrt evakuacije

- Načrt evakuacije je grafični prikaz razporeditve prostorov in lege požarnovarnostne opreme.
- Z načrtom se lahko uporabniki in pa odgovorne osebe za izvajanje evakuacije orientirajo in se na podlagi tega evakuirajo oz. pomagajo pri evakuaciji.

Postopki reševanja

- Evakuacija mora biti ob prihodu gasilcev **že zaključena oz. v zaključni fazi**.
- Za evakuacijo **skrbijo odgovorne osebe** s strani zaposlenih oz. uporabnikov zgradbe.
- Gasilci dobimo podatke o evakuiranih osebah in **po potrebi pričnemo s postopki reševanja** s pomočjo različnih postopkov in naprav.

Požarna in gasilska straža

POŽARNA STRAŽA - organizacijski ukrep

- Preprečevanje nastanka požara in odstranjevanja vseh potencialnih požarnih tveganj.
- Ob morebitnem nastanku požara mora biti sposobna požar tudi pogasiti.

GASILSKA STRAŽA – operativni ukrep

- Po gašenju požara, ko gasilci počakajo, da se razmere na požarišču umirijo
- Preprečuje se nastanek novih žarišč oz. ponovni razvoj požara.

OSNOVE GORENJA IN GAŠENJA

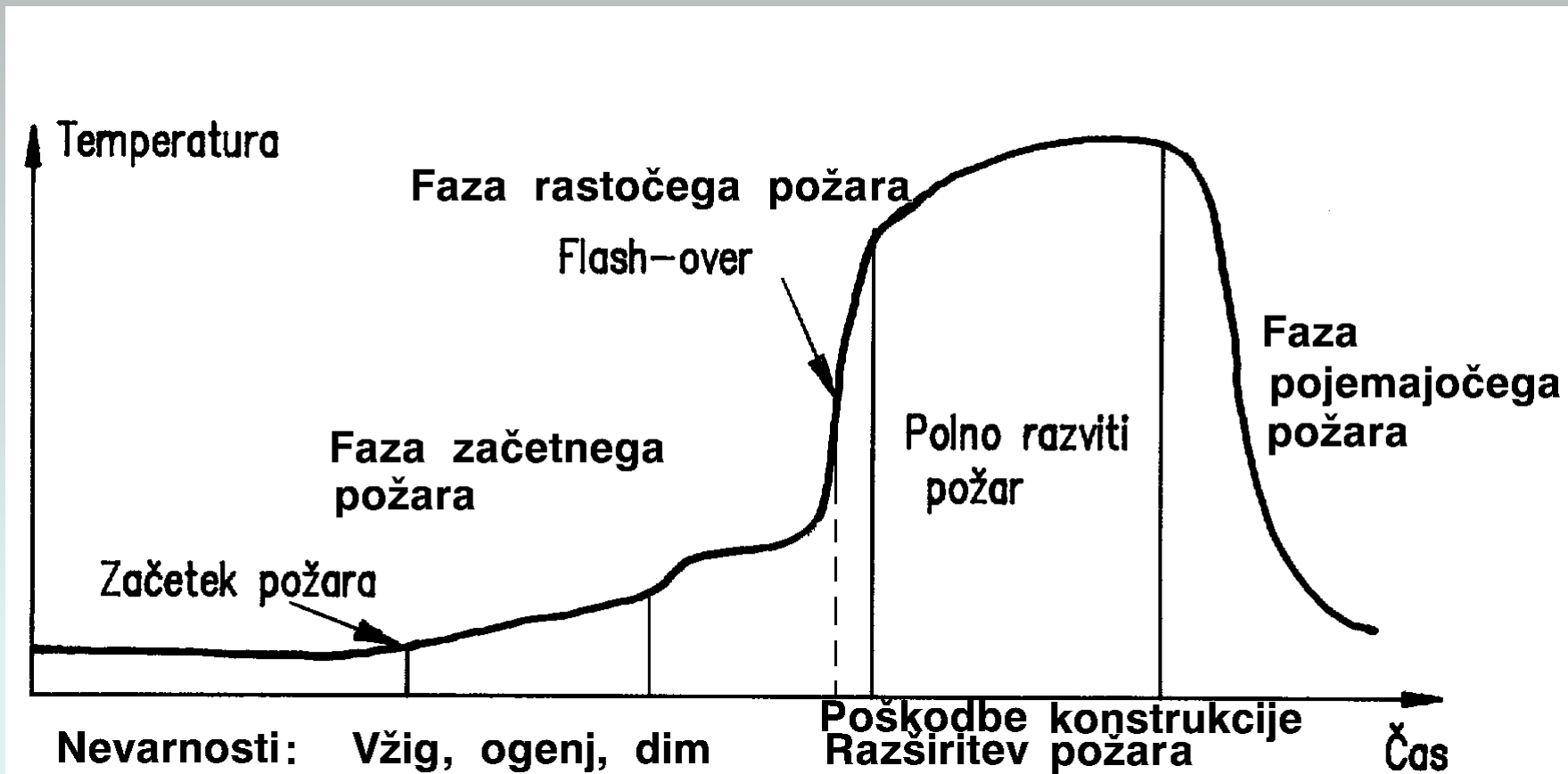
Delitev gorljivih snovi / požarni razredi

Požarni razred	Pojav	Primer
 gorljive trdne snovi	žar in plamen	les, papir, tekstil
 vnetljive tekočine	plamen	bencin, nafta, alkoholi, katran
 gorljivi plini	plamen	metan, UNP, vodik, acetilen
 gorljive lahke kovine	žar	magnezij, aluminij, litij
 jedilna olja in maščobe	plamen	jedilno olje, živalska mast

Trikotnik gorenja

Razvoj notranjega požara

Faze razvoja požara

GASILNA SREDSTVA

gasilno sredstvo		požarni razred				
		 A	 B	 C	 D	 F
voda	V	●				
pena	P	●	●			
univerzalni gasilni prah	ABC	●	●	●		
gasilni prah za lahke kovine	D				●	
ogljikov dioksid	CO ₂		●			
posebna pena za razred F	F					●

Gasilna sredstva v gasilnikih

gasilnik na vodo
velikost: 9kg

gasilnik na peno
velikost: 9,50

gasilnik na CO2
velikost: 3,5,10,30,60

gasilnik na prah
velikost: 1,2,3,6,9,50,100

Vprašanja ?

